

Zapraszamy do udziału w konferencji naukowej
Osiedla i kolonie robotnicze. Kulturowe ślady i szyfry,
która odbędzie się w Łodzi, w dniach 28 – 30 maja 2014 r.

Organizatorzy

Komitet Nauk Etnologicznych PAN (Komisja Antropologii Miasta i Sekcja Folklorystyczna)
Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Łódzkiego
Katedra Kulturoznawstwa i Folklorystyki Uniwersytetu Opolskiego

Współorganizatorzy

Muzeum Kinematografii w Łodzi
Polski Instytut Antropologiczny

Oczekujemy, że rozważania uczestników konferencji toczyć się będą w ramach trzech płaszczyzn:

płaszczyzna pierwsza dotyczy historycznej, etnograficznej oraz socjologicznej faktografii i przyniesie odpowiedź na pytania: **Jak w teraźniejszości wyłania się przeszłość osiedli i kolonii robotniczych? Jak dziś poszukuje się faktów i zdarzeń z ich przeszłości?** Interesujące wydają się nam – zarejestrowane w źródłach – relacje o faktach i zdarzeniach związanych z powstawaniem i kształtowaniem się osiedli i kolonii robotniczych. Według ogólnych definicji osiedla robotnicze, zwane domami rodzinnymi, familokami lub famułami, to domy mieszkalne oraz obiekty usługowe i kultu religijnego, umieszczone w uporządkowanej przestrzeni, budowane przez właścicieli fabryk, kopalń i hut dla swoich pracowników. Kolonie – w odróżnieniu od osiedli – składały się tylko z domów mieszkalnych. W XIX wieku jedne i drugie stały się nieodłącznym elementem krajobrazu miast i rejonów przemysłowych w Europie. W drugiej połowie XX wieku krajobraz ten dopełniły w Polsce i niektórych innych krajach nowe osiedla i kolonie, w tym także te, budowane w systemie „wielkiej płyty”. Proponujemy rozwinięcie i pogłębienie w referatach tej ogólnej wiedzy.

Druga płaszczyzna związana jest z następującym problemem: **Jak w teraźniejszości odzyskuje się i konserwuje kulturową – materialną i duchową – substancję osiedli i kolonii robotniczych?** Tak sformułowane pytanie wskazuje na to, że osiedla i kolonie robotnicze chcielibyśmy opisywać i analizować jako „przeszłość w teraźniejszości”. Podpowiedź, iż chodzi o „kulturowe ślady i szyfry”, pozwala dojrzeć w osiedlach i koloniach robotniczych relikty materialne. Domaga się jednak przede wszystkim odniesienia do kulturowej semiotyki przestrzeni i miejsc, do

znaczeń nadawanych im przez różnego rodzaju instytucje, w tym samorządowe czy miejskie władze, ale przede wszystkim przez lokalne społeczności, a także nawiązania do podtrzymywanych przez nie tradycji, ich pamięci i wspomnieniowych narracji. „Ślady i szyfry”, utrwalone w pamięci i ujawniane poprzez wspomnienia, określać mogą, jak zakładamy, charakterystyczne dla mieszkających tu ludzi – trwające przez lata, a nawet wieki – systemy wartości, obrazy miejskiego świata, wzory i style życia itp.

Płaszczyzna trzecia związana jest z pytaniem: **Jak w terażniejszości opisuje się i na nowo interpretuje społeczno-obyczajowy fenomen osiedli i kolonii robotniczych?** Chodzi nam o wykorzystywanie starych i propozycje nowych ujęć badawczych. Gotowi jesteśmy uznać, że niektóre tradycyjne sposoby opisu i interpretacji fenomenu osiedli i kolonii robotniczych nie wyczerpały swojego poznawczego potencjału. Zachęcamy jednak autorów referatów do poszukiwania wzbogacających, nowych podejść do konceptualizacji badanej problematyki, ujawniania możliwości współczesnych metod i technik pracy w terenie, wskazywania na nieznanne lub rzadko stosowane sposoby analizy zebranych materiałów terenowych itd.

Komitet naukowy

prof. UŁ dr hab. Tomasz Ferenc, Instytut Socjologii UŁ

prof. PAN dr hab. Róża Godula-Węclawowicz, Instytut Archeologii i Etnologii PAN

prof. UO dr hab. Janina Hajduk-Nijakowska, Instytut Polonistyki i Kulturoznawstwa UO

prof. UŁ dr hab. Grażyna Ewa Karpińska, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej UŁ

prof. dr hab. Aleksander Posern-Zieliński, Komitet Nauk Etnologicznych PAN

prof. UO dr hab. Teresa Smolińska, Katedra Kulturoznawstwa i Folklorystyki, Instytut Polonistyki i Kulturoznawstwa UO

prof. dr hab. Marek S. Szczepański, Instytut Nauk Społecznych UO, Instytut Socjologii UŚ

prof. UŁ dr hab. Andrzej P. Wejland, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej UŁ

Komitet organizacyjny

prof. UŁ dr hab. Grażyna Ewa Karpińska, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej UŁ

prof. UO dr hab. Teresa Smolińska, Katedra Kulturoznawstwa i Folklorystyki, Instytut Polonistyki i Kulturoznawstwa UO

mgr Anna Deredas, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej UŁ

dr Aleksandra Krupa-Ławrynowicz, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej UŁ

dr Katarzyna Orszulak-Dudkowska, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej UŁ

dr Dorota Światała-Trybek, Katedra Kulturoznawstwa i Folklorystyki, Instytut Polonistyki i Kulturoznawstwa UO

dr Beata Wasilewska-Klamka, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej UŁ

Terminarz konferencyjny

Termin nadsyłania zgłoszeń – 10 stycznia 2014

Informacja o przyjęciu referatu (wysłana mailowo) – 20 stycznia 2014

Termin wnoszenia opłaty konferencyjnej – 20 stycznia – 31 marca 2014

Oplaty

Opłata konferencyjna wynosi **400 złotych** i pokrywa koszty materiałów konferencyjnych, dwóch obiadów (28 i 29 maja), przerw kawowych, bankietu, wycieczki oraz obsługi technicznej i księgowej.

Publikacja

Organizatorzy zapewniają publikację tekstów w punktowanym czasopiśmie „Journal of Urban Ethnology”. Opublikowane zostaną te referaty, które otrzymają pozytywne recenzje.

Kontakt

Szczegóły dotyczące konferencji znajdą Państwo na naszej stronie internetowej:

www.osiedlarobotnicze.pl

Wszelkie pytania prosimy kierować na adres mailowy konferencji:

osiedlarobotnicze@gmail.com